No. of Printed Pages—7

745 (PSM3B)

[20-HRGPNW–D3S(N)21A]

B.A. 3rd Semester (New) Exam., 2020 (W)

POLITICAL SCIENCE

[GPS S3–02 (M)]

(International Politics)

(Theory)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(i) Who is the author of the book, *The Evolution of Diplomacy*?

The Evolution of Diplomacy নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(ii) Rouble Diplomacy was practised by which country?

ৰুবল্ কূটনীতি কোনখন দেশে চলাইছিল ?

(iii) Mention any two limitations of national power.

ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষমতাৰ যি কোনো দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰক।

(iv) Who is the author of the book, *Fragments of War*?

Fragments of War গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(v) According to Morton Kaplan, which are the two types of actors at the international level?

মর্টন কাপলানৰ মতে আন্তর্জাতিক পর্যায়ত কোন দুই প্রকাৰৰ নায়ক দেখিবলৈ পোৱা যায় ?

(vi) Which treaty, concluded in 1648, established the Nation-State system?

১৬৪৮ চনৰ কোনখন সন্ধিএ জাতীয়-ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ প্রতিষ্ঠা কৰে ?

(vii) Mention the two categories into which the components of national interest may be classified.

ৰাষ্ট্রীয় স্বার্থ নিৰূপণৰ উপাদানসমূহক কোন দুটা প্রধান ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি ?

(viii) Mention the name of the author of the book, *After Hegemony*.

After Hegemony নামৰ গ্রন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(b) Choose the correct option from the following : 1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিৱাওক :

(i) Which of the following is a supra-national actor?

তলৰ কোনটো এক অধিৰাষ্ট্রীয় নায়ক ?

(1) Germany
জার্মানী

(2) United Nations
ৰাষ্ট্রসংঘ

(3) Russia
ৰাছিয়া

(4) United States of America
আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্র

(ii) Which of the following ideologies is known as the ideology of freedom?

তলৰ কোনটো আদৰ্শক স্বাধীনতা প্ৰতিষ্ঠাৰ এক আদৰ্শ বুলি চিহ্নিত কৰা হয় ?

(1) Totalitarianism

সৰ্বাত্মকবাদ

(2) Liberalism

উদাৰতাবাদ

(3) Communism

সাম্যবাদ

(4) Imperialism

সাম্ৰাজ্যবাদ

(iii) In which year was the Permanent Court of International Justice (PCIJ) established?

Permanent Court of International Justice (PCIJ) কোন চনত প্ৰতিষ্ঠিত হৈছিল ?

(1) 1940

১৯৪০

(2) 1955

১৯৫৫

(3) 1968

১৯৬৮

(4) 1921

১৯২১

(iv) Which of the following is a regional organization?

তলৰ কোনটো এক আঞ্চলিক অনুষ্ঠান ?

(1) North Atlantic Treaty Organization (NATO)
নাটো বা North Atlantic Treaty Organization (NATO)

(2) UNESCO

(3) World Bank
বিশ্ব বেংক

(4) International Labour Organization (ILO)
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰমিক সংঘ (ILO)

(c) Fill in the blanks from the following : 1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ খালী ঠাই পূৰণ কৰক :

(i) When the balance of power system breaks down, the _____ system emerges.

যেতিয়া ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য নীতি ব্যৱস্থাৰ অৱসান ঘটে, তেতিয়া _____ ব্যৱস্থাই দেখা দিয়ে।

(ii) The President _____ gave the 'Four-Point Principles'.

ৰাষ্ট্ৰপতি _____এ 'মুখ্য চাৰিটা নীতি'ৰ উল্লেখ কৰিছিল।

(iii) International law can be broadly divided into law of _____ and law of _____.

আন্তৰ্জাতিক আইনক দুটা ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি— _____ৰ আইন আৰু _____ৰ আইন।

(iv) The book, *Neo-Colonialism, the Last Stage of Imperialism* (1965) was written by _____.

Neo-Colonialism, the Last Stage of Imperialism (১৯৬৫) নামৰ গ্ৰন্থখন _____এ লিখিছিল।

2. Answer any *five* of the following questions (each in around *50* words) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Write the meaning of 'balance of power'.

'ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্যতা'ৰ অৰ্থ লিখক।

(b) Write about defensive neo-liberalism.

প্ৰতিৰোধাত্মক নব্য-উদাৰতাবাদৰ বিষয়ে লিখক।

(c) Write about publicity and propaganda as instruments of foreign policy.

বৈদেশিক নীতিৰ আহিলা হিচাপে প্ৰচাৰ আৰু উদ্দেশ্যধৰ্মী প্ৰচাৰৰ বিষয়ে লিখক।

(d) Write any two basic rules of International Humanitarian Law in armed conflicts.

সশস্ত্ৰ সংঘাতৰ সময়ত মানি চলিবলগীয়া আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মানৱহিতৈষী আইনৰ যি কোনো দুটা নীতি বা নিয়মৰ বিষয়ে লিখক।

(e) Mention any two features of realism.

বাস্তৱবাদৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰক।

(f) Write the meaning of positive peace.

ধনাত্মক শান্তিৰ অৰ্থৰ বিষয়ে লিখক।

3. Answer any *six* of the following questions (each in around *120* words) : 4×6=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *১২০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain any two functions of diplomats.

ৰাষ্ট্ৰদূতসকলৰ যি কোনো দুটা কাৰ্যৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰক।

(b) Write about the meaning of conflict resolution.

সংঘাত প্রশমনৰ অর্থ ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Write about the ideologies of status quo and ambiguous ideologies.

স্থিতাৱস্থাৰ আদর্শ আৰু অনিশ্চিত আদর্শৰ বিষয়ে লিখক।

(d) Write about any four reforms suggested by idealists in the international system.

আন্তর্জাতিক ব্যৱস্থাত আদর্শবাদীসকলে আগবঢ়োৱা যি কোনো চাৰিটা সংস্কাৰমূলক নীতিৰ বিষয়ে লিখক।

(e) Explain any four variables regarding the nature of international politics.

আন্তর্জাতিক ৰাজনীতিৰ প্রকৃতি সম্বন্ধীয় যি কোনো চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰক।

(f) Write about any four sources of international law.

আন্তর্জাতিক আইনৰ যি কোনো চাৰিটা উৎসৰ বিষয়ে লিখক।

(g) Explain any two aspects of neo-colonialism.

নব্য-ঔপনিৱেশিকতাবাদৰ যি কোনো দুটা দিশ ব্যাখ্যা কৰক।

4. Answer any *five* of the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্রতিটো প্রায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Discuss any six internal determinants or factors of foreign policy.

বৈদেশিক নীতিৰ যি কোনো ছয়টা আভ্যন্তৰীণ কাৰকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(b) Discuss Morton Kaplan's systems theory.

মর্টন কাপলানৰ ব্যৱস্থাপক দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(c) Explain any four methods for securing national interests.

ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাৰ্থ ৰূপায়ণৰ যি কোনো চাৰিটা কৌশলৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Discuss Hans J. Morgenthau's views on realism with reference to his basic six principles.

বাস্তৱবাদ সম্পৰ্কে থকা হেন্‌ছ জে. মৰগেনথিউৰ মূল ছয়টা নীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(e) Explain six devices for maintaining balance of power.

ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ ছয়টা কৌশলৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰক।

(f) Discuss any four methods of using power by a State.

ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ ক্ষমতা ব্যৱহাৰৰ যি কোনো চাৰিটা পদ্ধতি আলোচনা কৰক।

★ ★ ★